

Pro koho hrát v Kladně...

Městské divadlo Kladno se v poslední době profiluje způsobem připomínajícím spíš umírněně progresivní pražskou scénu než regionální divadlo tradičního střihu. Tomu odpovídá i inscenace hry **Philippa Löhleho Praporky ve větru**, pod níž je podepsaný pětadvacetiletý Lukáš Brutovský, považovaný za nadějněho mladého slovenského režiséra.

VLADIMÍR MIKULKA

Kladenské soupeření s metropolí je vzhledem ke vzdálenosti asi nevyhnutelné, stejně tak je ale zřejmé, že v Kladně nelze dost dobře dělat divadlo primárně pro Pražany. Boj za smíření obou protichůdných požadavků zde začal už v období, kdy zdejší divadlo vedl tandem Tomáš Svoboda – Petr Kolečko, a pokračuje i poté, co se uměleckým šéfem stal Daniel Příbyl. Tedy spoluzakladatel Divadla Letí, bývalý dramaturg Nové scény Národního divadla a erudovaný propagátor moderního divadla i současné světové dramatiky.

Loňskou sezonu zakončilo Městské divadlo (po dobu rekonstrukce hlavní budovy hraje v divadle Lampion) provedenou adaptací Maupassantova *Miláčka*, novou sezonu odstartovala česká premiéra hry *Praporky ve větru* od současného německého dramatika Philippa Löhleho (ročník 1978). O tom, že v Kladně nehodlají hrát na oblastní jistotu, svědčí už samotná jména režisérů. *Miláčka* nastudoval jeden

Povedená rodinka. Jiří Š. Hájek, Alena Štrébllová, Zdeněk Velen a Marije Štípková

FOTO MD Kladno

z nejvýraznějších zástupců silné třicátnické generace Daniel Špinar, pod *Praporky* je podepsaný pětadvacetiletý Lukáš Brutovský, považovaný za vůbec nejnadějnějšího mladého slovenského režiséra.

Zatýkám tě, mami

Zatímco celkové směřování divadla i dramaturgický lov v neprozkoumaných vodách vzbuzují sympatie, pro samotnou Löhleho hru to tak jednoznačně neplatí. *Praporky ve větru* jsou ironickou rodinnou ságou, která sleduje osudy typizované středostavovské rodiny v uplynulých dvaceti letech. Rodiče podnikají, přicházejí o práci, rozcházejí se a smiřují, děti rostou a zápolí s milostnými či školními problé-

my. S výjimkou dcery, která ze studií zběhne k šití módního oblečení, však všichni beznadějně zabředávají do neúspěchů a marasmu. Löhle se snaží být ironicky lehkavý a zároveň sdělit cosi hlubšího. Vychází mu spíše to první: umí napsat vtipnou scénu a zručně šermovat paradoxy, selhává však tam, kde chce dát dění jakýsi spodní tah.

Rodinné patálie i postřehy na okraj doby často zůstávají na úrovni banálních klišé (typickým příkladem je otec, který se nedokáže vyrovnat s nástupem internetu). V přeplněném absurdním finále jdou lůzrovští rodiče okrást svou vlastní úspěšnou dceru a všechny je přitom pozatýká syn, proměněný z básníka v policistu a vyznavače tuhého po-

řádku. Je to efektní a vtipné, jenže taky dost násilně naroubované na to, co se odehrávalo dříve.

Pro koho hrát?

Brutovský hru důsledně počestuje (hudební předěly tvoří slavné citace Smetanových oper) a neméně důsledně jí dodává přesný divadelní rytmus. Ten zajišťují vynalézavé variace rodinného posezení na „simpsonovské“ pohovce, obsesivní fotografování (začne se rodinou idylkou a skončí policejním fotem) i promluvy pronášené na mikrofon, umístěný mimo hlavní prostor. Nehraje se na žádnou baka-lářskou pravděpodobnost, protagonisté se často obracejí přímo na diváky a jindy zas s drastickou nad-

sázkou ilustrují to, co bylo právě řečeno; řada scén přechází do ryzí grotesky. Přiznanou divadelnost i rozpad celého malého společenství účinně podtrhne také to, že ještě v průběhu posledního výstupu přijdou na jeviště kulísáci a nezúčastněně začnou rozebírat konstrukci představující moderní variaci biedermeierovky útulného bytu.

Uznání si *Praporky* zaslouží i po ryze herecké stránce. Alena Štrébllová, Zdeněk Velen (v rolích rodičů) i Marie Štípková a Jiří Š. Hájek (jako děti) ctí zvolený režijní přístup a umí úsporně i s výmluvnou nadsázkou charakterizovat postavy či jejich vnitřní pnutí. A to v různých žánrech, od přímočaré grotesky v zatýkací scéně až po ironickou citaci rozbředlého seriálového sentimentu v momentu, kdy rozhádání rodiče zjišťují, že k sobě osudově patří. A to vše ještě navíc s podehráváním komentují v promluvách směřovaných do publika.

Jako celek jsou ovšem *Praporky ve větru* rozporuplná inscenace. Po ryze divadelní stránce provedená velmi dobře, co do sdělení poněkud nijaká. Nebo z trochu jiného úhlu pohledu: řada scén má velmi slušný komediální náboj, přitom se však nejedná o titul, na který by se publikum mohlo přijít jen tak nezavazně zasmát. Svůj potenciál kladenské divadlo bezpečně potvrdilo, otázka „pro koho hrát?“ se však v tomto případě nad jevištěm vznáší v podobě téměř hmatatelné.

Philipp Löhle: Praporky ve větru

Překlad: Michal Kotrouš

Režie: Lukáš Brutovský

Výprava: Andrej Ďurík
MD Kladno v Divadle Lampion
česká premiéra 19. 10.

Autor je divadelní kritik

Do poslední kapky sil

MARTA ŠVAGROVÁ
redaktorka LN

KOLEM DOKOLA

Doufejme, že život se v Česku netočí jen kolem povolebního panoptika. Minulé dny určitě přinesly i leccos jiného. Třeba fakt, že nejsou jenom prospěcháři a sobci, že i lidé, které sužuje zdraví, věk, nepřítel okolí či přímo zrada, o cosi usilují. O většině se veřejnost ani nedozví, některé však dobře zná. Jen namátkou: ve středu Václav Neckář slavil sedmdesáté narozeniny – i když mluví pomaleji, zjevně se s následky zdravotního handicapu vyrovnal. Stálo ho to ovšem až nadlidské úsilí – ale mohl přece rezignovat, měl na to právo. Místo toho koncertuje a plánuje nové album.

Ve čtvrtek ve Faustově domě Zdeněk Mahler hovořil s obvyklým nasazením nad nově uvedenou nahrávkou svého povídání o Antonínu Dvořákovi. Nezastráhal, že mu není dobře, dychtivé posluchače ale neošidil o nic ze svého zaujetí. Bude mu pětáosmdesát, není zdravý, ale usilovně pracuje, třídí své celoživotní poznámky. Jistě by mohl odpovídat a říct si, že už toho udělal dost... V pondělí se na Fidlovačce sešli diváci na slavnostním představení. Nejen v Babičce, která se hrála, ale i v proslovu k patnáctému výročí znovuoctvení divadla Eliška Balzerová nedala znát žádnou skepsi. Možná je jí úzko – na oslavě divadla nebylo vidět moc mediálních tváří, nepřišli mnozí z těch, kteří tu před lety začínali. Ale divadlo bylo plné spokojených diváků. A šéfka ví, že to je její největší poklad, pro který snad beznaděsně stojí za to.